

SOM ASSOCIACIONS,
TENIM VALORS

CODI ÈTIC DE LES ASSOCIACIONS DE CATALUNYA

Un codi de valors comuns
a totes les associacions del país

ÍNDEX

INTRODUCCIÓ

Definint una associació

Què són els valors? Moral i ètica

LLIBRE PRIMER ELS VALORS

VALORS DE L'ASSOCIACIÓ

1. Comunitat
2. Democràcia
3. Feminisme
4. Lideratge
5. Compromís amb els drets humans

VALORS DE LES PERSONES MEMBRES

6. Altruisme
7. Confiança
8. Democràcia
9. Integritat

VALORS DE LES RELACIONS DE L'ASSOCIACIÓ

AMB ALTRES ASSOCIACIONS

10. Confluència
11. Lleialtat
12. Respecte i reconeixement mutu

AMB LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

13. Acció col·lectiva
14. Proactivitat
15. Respecte

AMB MITJANS DE COMUNICACIÓ I XARXES SOCIALS

16. Acció col·lectiva
17. Claredat dels missatges
18. Col·laboració
19. Veracitat

VALORS DE L'ORGANITZACIÓ I LA GOVERNANÇA

- 20. Absència d'ànim de lucre
- 21. Comunitari
- 22. Democràcia
- 23. Feminisme
- 24. Inclusivitat
- 25. Lideratge compartit

INTRODUCCIÓ

El 8 de juny de 2001, en el marc del 1r Congrés de les Associacions de Barcelona, s'aprovà el Codi ètic de les Associacions de Barcelona. Aquest va sorgir del debat i de la participació de més de 800 organitzacions de la ciutat de Barcelona, posteriorment, el 30 d'abril de 2011, es va fer una revisió i actualització en el marc del 2n Congrés d'Associacions de Barcelona.

Al llarg d'aquests anys han estat 176 organitzacions (128 associacions, 29 federacions, i 19 fundacions) les que s'han adherit. D'altra banda diferents federacions l'han adaptat per establir el seu propi Codi Ètic.

D'altra banda, al llarg del 2021 la CONFAVC va fer un procés participatiu entre les entitats veïnals per actualitzar el Codi Ètic.

En aquest context, un seguit d'organitzacions del país (CONFAVC, CAB,...) iniciem un procés per disposar d'un Codi Ètic de les Associacions de Catalunya.

Conjuntament, hem acordat un codi de valors comuns a totes les associacions del país que ens indiquen aquelles qualitats a les que atribuïm un especial significat i que ens han de servir per orientar les nostres actuacions. En aquest apartat s'indiquen les pautes de conducta que són coherent amb aquests valors.

L'elaboració d'aquestes pautes es fa amb la mateixa metodologia que la definició dels valors: el diàleg entre les persones membres de les associacions.

S'han determinat seguint el mateix ordre dels valors indicats anteriorment per facilitar la seva lectura, debat i comprensió. Cal dir, finalment que aquestes pautes han de servir per orientar les nostres activitats i, alhora,

per facilitar eines a les persones responsables del seguiment i control de l'aplicació d'aquest codi ètic per fer les seves anàlisi, valoracions, dictàmens i recomanacions.

El document que teniu a les mans es fruit del procés participatiu fet després de dues sessions de treball impulsades per el Consell d'Associacions de Barcelona en col·laboració amb la XAC i recull les aportacions específiques realitzades per les entitats.

Definint una associació

Una associació és una persona jurídica amb característiques singulars que la diferencien d'altre tipus d'organitzacions com, per exemple, fundacions, cooperatives o empreses mercantils.

El tret principal és l'agrupació de persones que, de manera voluntària i sense ànim de lucre, posen les seves energies i capacitats individuals, d'acord amb les seves possibilitats, al servei d'un projecte compartit que vol contribuir a millorar la qualitat de vida i facilitar la defensa la diversitat i els drets de les persones, facilitant la transformació de la societat amb més justícia social i sense desigualtats.

Qui fa néixer l'associació i li dona vida són les persones que la conformen. Les associacions són conegudes pel que fan les persones membres, les quals, amb la seva manera d'actuar perfilen la seva imatge forgen el seu passat, creen el seu present i apunten el seu futur.

La incidència de les associacions en el seu entorn immediat i en el conjunt de la societat és evident, amb més o menys intensitat. Vivim una època en la que una bona part dels referents cívics es personifiquen en artistes o personatges de moda. Assistim a un creixement de la polarització alimentada, potser per interessos poc confessables. En aquest context, la funció moral de les associacions (de les seves accions i de la seva gent) resulta cabdal per demostrar, amb el seu comportament i les seves accions, unes maneres amables i respectuoses de viure en comunitat.

Per això és fonamental que les persones que donen vida a les associacions, orientin la seva activitat segons uns valors comuns a totes les del país, que ens ajudin a millorar contínuament i exemplifiquin la nostra manera de funcionar.

Què són els valors? Moral i ètica

«Cuando nos enfrentamos a las cosas no sólo hacemos con respecto a ellas operaciones intelectuales, como comprenderlas, compararlas entre sí o clasificarlas, sino que también las estimamos o desestimamos, las preferimos o las relegamos: es decir, las valoramos»

¹ (Cortina, 1997: 221)

Un valor es la qualitat atractiva o apreciable que assignem a determinades situacions, accions o persones. O en sentit contrari, parlem d'un desvalor per referir-nos a una qualitat rebutjable o repulsiva que veiem en elles. És el sistema de valors de cada individu o de cada grup qui orienta les finalitats de la seva activitat i amb això, la direcció de la seva conducta. «*Los valores no son construcciones individuales: son resultado de un diálogo colectivo en el seno de un grupo generacional, familiar, religioso, social, etc²*». (Vallès, 2003: 263-264)

En aquest sentit un valor és aquella qualitat que apreciem, que distingim en un objecte, en aquest cas un objecte moral. Una qualitat que distingim; però com? En un discurs? (entenent discurs com un conjunt de idees o pensaments). En un compendi de principis? On apreciem aquesta misteriosa qualitat?

Els valors, el valor, és una qualitat que es manifesta en estreta i directa relació amb la conducta humana que fa visible i distingible aquesta qualitat. Aquesta relació directa entre conducta i discurs, conducta i principis, etc. no és fútil en els temps que ens ha tocat viure. La no acció és també, en si mateixa, una acció i, per tant, podríem assignar-hi en aquest sentit determinat valor. Per dir-ho d'una altra manera potser més contundent i apellant a Kant: l'ètica és acció, elecció lliure i voluntària, individual i/o col·lectiva, no només discurs. I, al mateix temps, és allò que ens defineix com a éssers humans.

Les associacions som responsables de les nostres accions i de forma especial ho som quan intervenim en espais tant importants com la comunitat. Un espai on conflueix allò privat, allò públic i allò comú. Necessitem dotar-nos, de forma conjunta i debatuda, d'un conjunt de valors que ens identifiquin i que ens siguin comuns.

¹ Cortina A. *Ciudadanos del mundo. Hacia una teoría de la ciudadanía*. Madrid. Alianza. 1997

² Vallès JM. *Ciencia política. Una introducción*. Barcelona. Ariel. 2003

Hi ha diferents maneres d'agrupar els valors. Una possibilitat és la que proposa Otfried Höffe qui considera tres grups:

“El primero son los valores instrumentales o funcionales, que sólo son válidos si se conoce cuál es la intención que persiguen. Porejemplo, el ahorro, la puntualidad, la obediencia, ... No son buenos en sí mismos, “todo depende para qué se les emplee”. El segundo nivel, los valores pragmáticos, “al servicio del valor guía que consiste como mínimo en sobrevivir, aunque su ideal es la felicidad o el bienestar”. Por ejemplo, la prudencia destinada al bien duradero de un individuo o la seguridad jurídica, al servicio de una comunidad. Finalmente, y de características diferentes a los anteriores, se hallan en el tercer nivel los valores morales, los cuales, exigen actos que son buenos y correctos por sí mismos y por ninguna otra cosa y son el fundamento de todos los demás valores, por eso se les llama valores morales básicos³ (Höffe, 2007: 151).

El seu caràcter bàsic ens permet considerar-los universals, vàlids per a qualsevol tipus de persones. Aquests valors, segons A. Cortina:

- a) Dependen de la libertad humana, está en nuestra mano realizarlos.*
- b) Por eso no pueden atribuirse a objetos, animales o plantas (como la estética o la utilidad).*
- c) Una vida sin esos valores está falta de humanidad, por eso los “universalizaríamos”, es decir, cualquier persona debería intentar realizarlos, si no quiere perder esa humanidad.*

Toda sociedad se articula a partir de los valores morales de las personas que la forman. Las sociedades evolucionan técnicamente, pero también moralmente, de manera que volver a una etapa anterior significa retroceder (Cortina, 1997: 228).

Com passem dels valors morals a l'ètica? Quina diferencia i quina relació hi ha entre ètica i moral? Begoña Roman ens recorda una definició d'Aranguren: «*La moral és viscuda, l'ètica és pensada*». Els valors morals són els que adquirim (ens impregnem d'ells) en la societat i cultura en la que vivim i ens desenvolupem. Responen a la pregunta “què hem de fer?” i la resposta és una acció. Són un producte cultural en un context històric concret. Poden canviar segons com evoluciona la societat. Ara, per exemple, no es veu bé reprendre amb càstigs físics als nens o nenes a l'escola.

El marc moral de les nostres associacions també ha anat evolucionant. Les associacions del segle XXI no som exactament les mateixes que les del segle XX. Hem vist clar que hem de qüestionar actituds o comportaments

³ Höffe O. *Ciudadano económico, ciudadano del Estado, ciudadano del mundo. Ética política en la era de la globalización*. Buenos Aires. Katz Editores. 2007.

ELS VALORS I LES PAUTES DE CONDUCTA

Es tracta d'un primer recull de valors agrupats per ordre alfabètic, en blocs temàtics per sintetitzar el seu contingut. Aquests van acompanyats de les pautes de conducta.

Si desgranem la definició que hem fet d'associació, podem determinar els blocs en els que es poden encabir aquests valors:

- I. De l'associació.
- II. De les persones que en formen part.
- III. De les relacions de l'associació amb altres.
- IV. De l'organització per aconseguir les finalitats.

I. VALORS DE L'ASSOCIACIÓ

1. Comunitat

La comunitat és el conjunt de persones que comparteix alguna cosa, en aquest cas un projecte associatiu que, òbviament, està relacionat amb el seu context social: barri, poble, municipi... D'aquí es deriva la importància de la convivència, la bona relació entre elles, el respecte a les diferències i el reconeixement de la dignitat que obliga a cercar els mitjans adients per facilitar la incorporació activa de qui necessiti suports específics per les seves característiques singulars.

També implica la centralitat de les persones, com eix motivador de l'activitat i el desenvolupament de les competències necessàries per assolir i transmetre els coneixements i aprenentatges. L'assertivitat esdevé un principi d'actuació que ha de permetre donar exemple, construir models d'exemplaritat cívica necessaris en una societat amb dificultats per reconèixer el valor de la ciutadania activa.

Pautes de conducta:

- a) Utilitzarem sempre un diàleg sincer i respectuós amb les diferents opinions.
- b) Serem proactius per incorporar la diversitat de les persones que en formen part i les que poden estar interessades.
- c) Emprarem un llenguatge senzill per comunicar-nos i resoldrem els dubtes que puguin generar els nostres missatges respectant les diferents capacitats i diferents maneres de copsar la realitat.

- d) Emprarem sempre una terminologia adequada i respectuosa com a mitjà d'integrar, evolucionar i per a tenir un enfocament transformador i donar visibilitat als nostres valors.
- e) Utilitzarem el criteri que més beneficiï a les persones i la seva inclusió en la comunitat, davant qualsevol dubte sobre el sentit de les nostres actuacions.
- f) No acceptarem cap actitud discriminatòria per raó d'edat, gènere, orientació sexo/afectiva i/o identitat de gènere, orientació sexual, discapacitat, procedència o creences.
- g) Promourem l'exemplaritat cívica amb la nostra pràctica defensant i explicant els valors de les nostres associacions .
- h) Crearem, despleguem i revisarem de manera regular els canals per incorporar la diversitat en els nostres programes i activitats.

2. Democràcia

La democràcia en una associació és el sistema fonamentat en la sobirania del conjunt de persones membres. El projecte associatiu i les activitats organitzades per assolir les finalitats són fruit de la voluntat expressada per totes les persones associades, de manera lliure i voluntària. Això implica reconèixer la necessitat de la participació com forma d'implicació en el projecte i el disseny dels canals adients per facilitar-la. Suposa també reconèixer el pluralisme de les diferents opinions, tot i que el criteri de l'associació serà l'adoptat d'acord amb les seves normes de funcionament, recollint les majories necessàries.

El valor de la democràcia té una vessant externa quan l'associació pretén incidir en la política i les polítiques des d'una perspectiva pròpia, no partidista ni fent seguiment de cap partit polític. I implica funcionar d'acord amb les normes pròpies i les lleis. Respectar la legalitat no impedeix forçar la interpretació de les lleis i demanar el seu canvi quan es consideri necessari.

Pautes de conducta:

- a) Prendrem les decisions a la Junta i l'Assemblea després d'un diàleg seré i, a ser possible, per consens; i, cas contrari, d'acord amb les regles de la majoria.
- b) Crearem, desenvoluparem i adequarem els canals i mitjans adequats a les característiques individuals de les persones associades per facilitar la seva presència activa, tenint en compte les seves característiques individuals en els debats sobre el projecte i les activitats associatives.
- c) Els òrgans de direcció de l'associació tindran una actitud proactiva per determinar i desplegar aquests canals.
- d) Facilitarem que les persones associades puguin fer propostes a la junta i l'assemblea (iniciativa social) de manera regular.
- e) Habilitarem un sistema de consultes a les persones associades per conèixer la seva opinió sobre la programació de les activitats i el funcionament de l'associació.
- f) Utilitzarem i desplegarem els mitjans tecnològics adients per facilitar la participació interna.
- g) Defensarem dins i fora de l'associació la importància de la democràcia com sistema per gestionar els interessos i necessitats de les comunitats, associacions, organitzacions socials i les institucions públiques.
- h) Recordarem que tota persona associada està capacitada per formar part dels òrgans de direcció de l'associació, d'acord amb amb els seus estatuts i facilitarem els mitjans que ho facilitin..
- i) Farem dels estatuts i les normes pròpies que els despleguin les eines per resoldre els possibles conflictes i facilitarem **la seva coneixença**, la seva aplicació i respecte.
- j) Promourem la utilització de serveis de mediació i de controvèrsies en cas de conflictes o divergències importants.

3. Feminisme

Entès com una posició política i social que defensa *els drets i llibertats de les dones* o qualsevol altre opressió vinculada al gènere, fonamentada en el principi d'igualtat de drets, des d'una perspectiva interseccional.

Suposa la necessària mirada sobre el rol de les dones tenint en compte les diversitats i els eixos d'opressió que pateixen (per orientació, per identitat, per origen, per capacitats, per nivell econòmic, etc.) i dones amb discapacitat en les associacions i en la societat, assumint l'anàlisi de les nostres activitats amb una perspectiva de gènere per comprovar l'impacte que té sobre l'actual desigualtat dones-homes, si serveixen per eliminar-la o per augmentar-la.

Pautes de conducta:

- a) Promourem de forma activa la paritat de gènere en els nostres òrgans de direcció, revisant els nostres models organitzatius i de funcionament per no reproduir rols patriarcals
- b) No tolerarem cap tipus d'actitud discriminatòria cap a les dones, amb especial vigilància sobre les que puguin afectar dones i nenes amb discapacitat.
- c) Reconeixerem l'aportació històrica de les dones als moviments socials en particular i al món associatiu en general.
- d) Habilitarem els mitjans necessaris per donar resposta immediata i contundent a qualsevol conducta discriminatòria, d'assetjament o de vulneració dels drets de les dones (cis i trans) i dones i nenes amb discapacitat.
- e) Facilitarem la lectura i l'anàlisi, des de la perspectiva de gènere, dels nostres projectes i les nostres activitats.
- f) Posarem en marxa plans d'igualtat que continguin mitjans adients que assegurin la presència activa de les dones en les diferents responsabilitats derivades dels nostres projectes i activitats i en els òrgans de direcció.

4. Lideratge

En tot grup humà hi ha rols més actius que d'altres. El lideratge és la facultat d'encomanar, engrescar i activar les energies de les persones que formen el grup. En una associació no és personalista ni excloent, sinó inclusiu i afavoridor de dinàmiques grupals i compromès amb els valors que conformen l'associació.

És una eina de mobilització, d'activació de les energies existents a l'associació per cercar les respostes als problemes, no només la seva resolució directa.

Pautes de conducta:

- a) Facilitarem la multiplicitat de lideratges, distribuint les tasques de presentació i difusió dels nostres programes i activitats entre el màxim nombre de persones.
- b) Mobilitzarem persones i energies per trobar respostes als problemes o situacions que es presentin. El lideratge no vol substituir les persones sinó ajudar-les a activar les seves energies.
- c) Dedicarem més energies a la cerca de respostes als problemes que a la cerca de culpabilitats.
- d) Exercirem un lideratge compromès amb els drets humans i els valors que conformen l'associació.

5. Compromís amb els drets humans

La defensa i el respecte als drets humans és una característica essencial del fet associatiu en una societat democràtica. La definició i concreció dels drets de les persones ha anat evolucionant, des de la seva proclamació per l'ONU en la mesura que la consciència individual i col·lectiva, amb l'impuls de moviments socials com el feminisme, el moviment LGTBI i el col·lectiu de persones amb discapacitat, ha identificat formes diferents de vulneració i amb l'impuls de moviments socials com el feminisme, i el moviment LGTBI i el col·lectiu de persones amb discapacitat.

Pautes de conducta:

- a) Farem de la nostra associació un referent útil de respecte i defensa dels drets humans .
- b) Serem contundents amb qualsevol vulneració d'aquests drets.
- c) Col·laborarem amb altres associacions en la seva defensa i respecte, cooperant, de forma solidària.
- d) Entendrem i difondrem que el dret a un medi ambient en condicions i els drets associats a aquest, forma part de l'àmbit dels drets humans a preservar i defensar.

II. VALORS DE LES PERSONES MEMBRES

6. Altruisme

La motivació per formar part d'una associació i col·laborar en el seu projecte i activitats, és purament filantròpica, sense esperar obtenir cap benefici econòmic personal. Òbviament hi ha un benefici emocional perquè el fet de formar part d'un projecte compartit afegeix un benestar, atesa la nostra naturalesa d'animals socials. Però el motor principal que anima a engrescar-se és la voluntat de formar-ne part. **No** hi ha cap expectativa d'obtenir avantatges econòmics

Les persones que, a més de formar part de l'associació, donen algun servei professional, poden percebre diners, però per raó del seu servei, no per ser-ne sòcies.

Pautes de conducta:

- a) Ens comprometem amb l'associació, visió i missió, els seus objectius i projectes de manera voluntària sense intenció d'obtenir cap tipus de benefici econòmic.
- b) Defensarem la importància del voluntariat i l'altruisme en la vida comunitària per teixir vincles de col·laboració i xarxes de solidaritat i suport.

7. Confiança

Les persones que formen part de l'associació estableixen les seves relacions a partir de la confiança mútua, mantenint la confidencialitat de les matèries que són exclusives i pròpies de l'entitat, actuant amb lleialtat, respecte i empatia, afavorint vincles d'amistat i fraternitat, i donant-se suport mutu, d'acord amb les circumstàncies personals de cadascuna. La distribució o delegació de tasques es fa en base a aquest principi de confiança i es procura l'empatia i la cura de la comunitat.

Pautes de conducta:

- a) Actuarem sobre la base de la confiança mútua i cercant la màxima interacció i col·laboració entre les persones que conformen l'associació.
- b) Respectarem la confidencialitat dels debats que ho requereixin
- c) Respectarem i protegirem la reputació de la nostra associació.
- d) Promourem en l'associació un clima relacional de lleialtat, empatia i respecte.
- e) Reforçarem els vincles d'amistat i fraternitat entre nosaltres.

8. Democràcia

En aquest bloc, partim del reconeixement que la diversitat i pluralitat són consubstancials als éssers humans i són l'altre cara de la igualtat. El valor de la democràcia, consisteix en la importància de reforçar els mitjans de diàleg que respectin la diversitat d'opinions com a part de la dignitat de les persones, afavorint la seva inclusió en els processos de treball i adopció d'acords. L'assertivitat entesa com la capacitat de produir converses fructíferes i constructives, amb visió crítica.

Pautes de conducta:

- a) Utilitzarem el diàleg com la millor forma de prendre decisions plenament debatudes.
- b) Cercarem els mitjans més adients per incorporar al funcionament de l'associació la màxima diversitat d'opinions.
- c) Utilitzarem un llenguatge assertiu, és a dir, ni agressiu ni submís, per afavorir la transmissió dels pensaments i les idees.
- d) Acceptarem les regles de la majoria quan, sigui necessari establir una posició i no hagi un consens general.

9. Integritat

Les persones que formen part d'una associació reconeixen que cal ser exemple d'actitud cívica i de compromís amb la comunitat, donant el millor d'una mateixa per assolir els objectius compartits. Això suposa mantenir una coherència entre el que es diu o es pensa i el que es fa, actuant de manera honesta, col·laborant amb il·lusió, responsabilitat i rigor, treballant en equip i reforçant la imatge i la reputació de l'associació.

Pautes de conducta:

- a) Serem coherents amb la responsabilitat que suposa formar part d'un projecte compartit i promourem els valors de la nostra associació amb la nostra actitud personal.
- b) Col·laborarem a la bona imatge i reputació de l'associació, actuant amb responsabilitat i honestedat, fins i tot fora de l'àmbit de la nostra associació a la bona imatge i reputació de l'associació.
- c) Difondrem les virtuts cíviques i la coherència entre el que es diu i el que es fa.

III. VALORS DE LES RELACIONS DE L'ASSOCIACIÓ

Cal recordar que l'associació actua mitjançant els seus membres i que els valors de les relacions que s'indiquen es refereixen a l'actitud i actuació de les persones que en formen part.

Aquí distingirem tres apartats: la relació amb altres associacions, amb les administracions públiques i o privades i amb els mitjans de comunicació i les xarxes socials.

III.I AMB ALTRES ASSOCIACIONS

10. Confluència

Aquest valor és el reconeixement a compartir energies amb aquelles altres entitats amb les que hi ha objectius similars o comuns, des del compromís amb els objectius de cadascuna i amb els valors de la democràcia i els drets humans. Les relacions es fonamenten en l'assertivitat, la comunicació i el diàleg per afavorir la coordinació i cooperació sobre la base de la corresponsabilitat.

Pautes de conducta:

- a) Cercarem la relació i el treball conjunt amb altres entitats, respectant l'autonomia de cadascuna.
- b) Farem del compromís amb la lluita contra la crisi climàtica, les desigualtats, la defensa dels valors de la democràcia i el respecte dels drets humans en el sentit ampli expressat en aquest codi ètic, la condició necessària per coordinar-nos amb altres entitats.

11. Lleialtat

Entesa des del punt de vista de l'actuació, sempre de bona fe, en base a la confiança, la sinceritat i l'honestedat, amb el compromís de preservar la imatge i reputació de cada entitat i amb la màxima transparència en les relacions.

Pautes de conducta:

- a) Actuarem de bona fe i amb sinceritat i honestedat en la relació amb altres entitats.
- b) Ens comprometrem a preservar la bona imatge i representació de les entitats amb les que col·laborem.
- c) Promourem la màxima transparència en les relacions amb altres entitats.

12. Respecte i reconeixement mutu

La capacitat d'activar les sinèrgies de cada associació o entitat per aconseguir objectius comuns o compartits requereix del respecte i el reconeixement mutu de l'autonomia de cadascuna. Les característiques de cada associació i de les persones que en formen part no obstaculitzen la feina conjunta per assolir aquests objectius comuns quan hi ha coincidència en el respecte als valors indicats en aquest codi. No ha d'haver cap tipus de discriminació per raó de la composició de les entitats. Les bones relacions es fonamenten en un tracte amable i empàtic que afavoreixi la màxima igualtat tot i la diversitat.

Pautes de conducta:

- a) Actuarem amb respecte amb altres entitats, sobre la base del reconeixement mutu i l'autonomia de cadascuna.
- b) Acceptarem la composició social de les diferents entitats i no farem cap tipus de discriminació derivada d'aquesta condició.
- c) Fonamentarem les nostres relacions en un tracte amable i empàtic que afavoreixi la màxima igualtat, respectant la diversitat.

III.II AMB LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

13. Acció col·lectiva

La representativitat de les associacions per interlocutar de manera fiable amb les administracions deriva de l'acció col·lectiva, raó per la qual, malgrat que les trobades i reunions es fan amb persones concretes, no es tracta d'actuacions individuals sinó del resultat del treball compartit.

Pautes de conducta:

- a) Recordarem i farem evident que la nostra relació amb les administracions no deriva de la responsabilitat individual de les persones que hi intervenen sinó de l'acció col·lectiva de l'associació.

14. Proactivitat

Les relacions amb les administracions tenen com a finalitat assolir respostes que millorin la vida de les persones, des de l'autonomia de l'associació, amb veu pròpia, crítica constructiva i amb permanent actitud d'intransigència i disconformitat davant la vulneració de drets. El resultat d'aquestes relacions ha de suposar més empoderament de l'associació en particular i de les persones associades i la ciutadania en general.

Pautes de conducta:

- a) Ens comprometrem a defensar davant les administracions el nostre projecte social.
- b) Mantindrem l'autonomia de l'associació expressant-nos amb una veu pròpia crítica i constructiva.
- c) Serem intransigents amb la vulneració de drets i expressarem i difondrem la nostra disconformitat amb les actuacions que considerem negatives per a la ciutadania.
- d) Vetllarem per mantenir l'autonomia de l'associació i farem de les relacions amb les administracions un mitjà d'empoderament.

15. **Respecte. (Reconeixement mutu. Legitimitat)**

Les Administracions públiques actuen amb potestats, recursos i capacitats importants per satisfer les necessitats ciutadanes. La col·laboració, des de la interlocució i la reciprocitat, i sobre la base del reconeixement de la capacitat de les associacions per articular propostes i acceptant les protestes quan són necessàries són els valors que articulen aquesta relació que sempre ha d'estar presidida pel principi de transparència..

Pautes de conducta:

- a) Defensarem l'autonomia de l'associació i exigirem el reconeixement de la nostra tasca social.
- b) Articularem de manera adequada la protesta i la proposta, sempre amb la màxima transparència i explicació dels nostres posicionaments.

III.III. AMB MITJANS DE COMUNICACIÓ I XARXES SOCIALS

16. Acció col·lectiva

La protagonista de la notícia o de la informació és l'acció col·lectiva, l'associació, com a figura reconeguda que parla per boca de les persones que la representen, però que ni monopolitzen ni tenen aquesta relació de manera exclusiva.

Pautes de conducta:

- a) Farem dels nostres missatges públics un mitjà pel reconeixement de la tasca col·lectiva de l'associació, malgrat que l'opinió hagi de ser expressada, necessàriament per persones concretes, que han d'emprar, normalment, la primera persona del plural en les seves declaracions.

17. Claredat dels missatges

El poder dels mitjans de comunicació és creixent a la nostra societat. Les associacions necessiten l'amplificador que suposa la difusió en aquests mitjans que s'ha de fer amb llenguatge apropiat, no discriminatori, des de la proximitat, i amb i màxima fluïdesa que faciliti la visibilitat adequada del projecte associatiu i les activitats derivades d'ell.

Pautes de conducta:

- a) Utilitzarem un llenguatge clar, apropiat, no discriminatori per donar a conèixer amb el màxim abast els nostres missatges.
- b) Vetllarem per la utilització d'un llenguatge i una terminologia inclusiva, no sexista ni discriminatòria vers les persones lgbti+ i les persones amb discapacitat.
- c) Cercarem la màxima visibilitat dels nostres missatges per donar a conèixer el nostre projecte i les nostres activitats.

18. Col·laboració

El valor de la col·laboració entre associacions i mitjans de comunicació i xarxes socials presideix aquesta relació, sobre la base de l'aprofitament positiu, la coincidència d'interessos i el respecte mutu quan hi ha afinitat amb les línies editorials dels mitjans, tot respectant l'autonomia de les entitats i dels mitjans.

Pautes de conducta:

- a) Entendrem les relacions amb els mitjans de comunicació i les xarxes socials com una eina de col·laboració sobre la base del respecte mutu.
 - b) No col·laborarem amb cap mitjà ni xarxa social que no respecti els principis democràtics i els drets humans.
 - c) Promourem una relacions més estretes amb aquells mitjans i xarxes socials amb els que hi hagi més coincidència d'objectius.
1. Promourem i vetllarem per la utilització de una terminologia i d'un llenguatge inclusiu no sexista ni discriminatori vers les persones lgbti+ i les persones amb discapacitat.

19. Veracitat

L'extensió dels mitjans de comunicació i la utilització exponencial de les xarxes socials facilita la proliferació de notícies falses, per error o per voluntat maliciosa de construir imatges i estereotips. Les notícies promogudes i difoses per les associacions respecten el principi de veracitat, no tergiversant la realitat, evitant l'alarma social, actuant amb honestedat, facilitant arguments per construir opinions pròpies i amb la màxima objectivitat, seriositat i transparència, utilitzant un llenguatge inclusiu i no sexista i lluitant de manera ferma i activa contra les *fake news* .

Pautes de conducta:

- a) Mantindrem una actitud de denúncia i bel·ligerància amb les notícies falses o tendencioses (fake news).
- b) Lluitarem contra la difusió d'estereotips i notícies que vulguin provocar alarma social.
- c) Vigilarem i revisarem el contingut de les notícies que repliquem per assegurar la seva veracitat. Promourem l'objectivitat, seriositat i transparència dels nostres missatges i no ens relacionarem amb els mitjans i xarxes que no ho garanteixin.
- d) Actuarem amb honestedat argumentant les nostres opinions amb un llenguatge inclusiu, rigorós amb totes les realitats, no sexista i no lgtbifòbic.
- e) Promourem l'ús d'eines de comunicació ètiques.

IV. VALORS DE L'ORGANITZACIÓ I LA GOVERNANÇA

20. Absència d'ànim de lucre

El funcionament de l'organització ha de ser coherent amb els seus principis i objectius, entre els quals destaca, com essencial de l'activitat associativa, l'absència total d'ànim de lucre. L'activitat dels òrgans de govern es fonamenta en l'altruisme i la voluntarietat. Cap de les persones membres de l'òrgan de Govern pot percebre cap tipus de remuneració ni realitzar cap tipus de servei professional per a l'associació.

Pautes de conducta:

- a) Serem contundents en la defensa de l'activitat voluntària i expressarem de manera clara i transparent la manca d'ànim de lucre de les nostres activitats.
- b) No permetrem que les persones que formin part dels òrgans directius tinguin cap tipus de relació econòmica amb l'associació.
- c) Serem transparents en la contractació del personal o professionals necessaris per a les nostres activitats, evitant el conflicte d'interessos quan les persones més idònies siguin membres de l'associació.
- d) Garantirem unes condicions de treball dignes i el respecte dels drets laborals de les persones contractades per l'associació.

21. Comunitat

En tant que projecte compartit, el funcionament de l'associació es fonamenta en el valor de la comunitat, amb un tracte igual per a totes les persones que en formen part, facilitant el seu empoderament i garantint la confidencialitat d'aquelles activitats exclusives i internes de l'entitat.

Pautes de conducta:

- a) Reforçarem els vincles comunitaris en el funcionament de l'associació amb un tracte igual per a totes les persones.

- b) Facilitarem l'empoderament de les persones que en formen part de l'associació per possibilitar els relleus en l'exercici de responsabilitats.
- c) Garantirem la confidencialitat de les reunions i activitats exclusives i internes de l'associació.

22. Democràcia

El valor de la democràcia en la governança de l'associació significa reconèixer que totes les persones que en formen part, i sempre d'acord amb allò previst als seus estatuts, tenen capacitat per assumir tasques directives, la qual cosa significa l'actitud activa dels equips de govern per cercar relleus.

El funcionament democràtic es fonamenta en el diàleg, la participació, el respecte a la diversitat, la posada en marxa de mitjans que permetin la incorporació de les diversitats de les persones associades, d'acord amb les seves característiques personals.

Democràcia suposa, també el respecte a la llibertat d'expressió, l'acceptació d'opinions diferents, el retiment de comptes i la transparència de les actuacions.

En el funcionament dels òrgans de direcció, la igualtat suposa cercar l'equitat de gènere i facilitar la màxima diversitat de les persones que en componen els òrgans directius.

Pautes de conducta:

- a) Facilitarem els relleus regulars de les Juntes directives.
- b) Entendrem el diàleg, la participació i el respecte a la diversitat com eines bàsiques del funcionament de l'associació.
- c) Demanarem el compromís als òrgans directius de cercar relleus i facilitar l'empoderament de les persones que haurien de complir aquestes tasques.
- d) Serem exigents amb l'exercici de la llibertat d'expressió i el respecte a les diferents opinions, i actuarem amb contundència quan es vulnerin aquests drets.
- e) Farem del retiment de comptes i la transparència els pilars claus del funcionament dels òrgans de direcció.
- f) Promourem processos de participació, deliberació i decisió als diferents nivells de l'associació.

- g) Posarem a disposició de les persones associades elements tecnològics que facilitin la informació i la participació en els projectes i activitats de l'associació.
- h) Cercarem formes de participació inclusives per evitar qualsevol tipus de discriminació per les característiques individuals de les persones associades.

23. Feminisme

L'organització de l'associació ha de respectar els drets i la igualtat entre homes i dones i ha de preveure els canals adients per fer possible la presència equilibrada d'ambdós en els òrgans de direcció, tenint en compte la diversitat de les dones pel seu origen, la seva edat i la seva situació personal.

Pautes de conducta:

- a) Promourem una distribució de responsabilitats que respecti la igualtat de entre dones i homes.
- b) Repensarem els models de governança perquè puguin ser conciliadors amb les característiques personals, socials i familiars de les persones associades.

24. Inclusivitat

La diversitat de persones que poden formar part de l'associació reclama posar en valor la seva inclusió, entesa com la posada en marxa de mitjans adequats a aquesta diversitat. La perspectiva de gènere, per veure l'impacte que tenen les activitats i el funcionament de l'entitat sobre les desiguals posicions de les dones en la societat en general i en les associacions en particular. En aquesta diversitat cal no oblidar les persones lgbti+ que estan presents en totes les associacions.

S'ha de posar en valor i fer evident la presència de les dones, les persones joves, les persones lgbti+ i les persones amb discapacitat totes aquelles que formen part de col·lectius amb menys visibilitat.

Pautes de conducta:

- a) Promourem la inclusió de la diversitat de persones que formen part de l'associació establint els mitjans adients per a cada situació individual, sempre des d'una mirada interseccional
- b) Treballarem des de la perspectiva de gènere per veure l'impacte que tenen les nostres activitats i el nostre funcionament sobre les desiguals posicions de les dones en la societat en general i en la nostra associació en particular.

25. Lideratge compartit

La tasca associativa és una tasca col·lectiva, compartida, fonamentada en el convenciment que la suma de les energies individuals multiplica la capacitat de l'associació i dels seus projectes i activitats.

El treball en equip, la cerca de l'eficàcia l'eficiència, la funció mobilitzadora de la ciutadania, la tasca solidària amb les persones més desafavorides i l'exemplaritat cívica que expressen la imatge de modernitat i progrés són la base del compromís amb les persones i la societat. El lideratge del projecte tot i personificat en persones concretes és sempre un lideratge compartit, seriós i responsable.

Pautes compartides:

- a) Promourem lideratges compartits per no deixar en mans de persones singulars i individuals la representació de la nostra associació.
- b) Facilitarem el treball en equip
- c) Cercarem la màxima eficàcia i eficiència en les nostres activitats i serem molt curosos en la gestió dels recursos dineraris.
- d) Reforçarem la funció mobilitzadora de l'associació envers la ciutadania.
- e) Promourem la tasca solidària amb les persones més desafavorides.
- f) Tractarem de ser model d'exemplaritat cívica compromesos amb el territori i les persones.